



Nefndasvið Alþingis
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 3. mars 2006

**Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á lögum nr. 66/1995,
um grunnskóla, með síðari breytingum**

Eftirfarandi eru athugasemdir Heimilis og skóla við einstaka greinar frumvarpsins.

3. gr.

2. másl. 1 mgr. 6. gr.

”Eftir atvikum að teknu tilliti til hlutverks barnaverndaryfirvalda.”

Samtökin telja að orða þurfi þetta skýrar, t.d. að alvarlegan misbrest á skólaskókn skuli tilkynna til barnaverndaryfirvalda.

7.gr.

5. másl. 2. mgr. 12. gr

Það er nauðsynlegt að setja reglugerð um þetta samstarf á milli skólastiga. Hér þarf að huga að jafnræði til náms og að það sé ekki misjafnt eftir skólum eða sveitarfélögum hvort nemendur eru markvisst undirbúnir undir næsta skólastig eða ekki. Þannig þarf að tryggja að það sé ekki tilviljanakennt að nemendur fái þessa þjónustu.

8. gr.

2. mgr. 16. gr.

Í nýjum málslið er talað um umsagnir foreldraráða um „fyrirhugaðar meiriháttar breytingar á skólahaldi og starfsemi skóla“. Samtökin álíta orðið „meiriháttar“ of takmarkandi. Hvers er að skilgreina hvað er meiriháttar og hvað er minniháttar? Lagt er til að greinin hljóði svo:

”Foreldraráð skal jafnframt fá til umsagnar fyrirhugaðar breytingar á skólahaldi og starfsemi skóla í tíma til að hægt sé að taka athugasemdir þess til greina áður en til ákvörðunar kemur.”

Einnig þarf að breyta eftirfarandi:

..foreldrar ”velja” fulltrúa í að foreldrar ”kjósa” fulltrúa á opnum fundi.

...Gefur umsögn um allar aðrar áætlanir einnig þær sem tengjast rekstri.

Skólastjóri starfar með foreldraráði breytist í ...”Skólastóri veitir foreldraráði upplýsingar um skólastarfið og fundar reglulega með foreldraráði. Foreldraráð og skólastjóri setja sér fundaráætlun í upphafi vetrar. Foreldraráð getur einnig fundað reglulega án skólastjóra.”



Það þarf að vera skýrt að fundir eru ekki á forsendum skólastjóra og það sé ekki þannig að ráðið geti ekki fundað án skólastjóra en þannig hafa margir skólastjórar túlkað þetta.

Þá er nauðsynlegt að taka út ákvæði um undanþágu vegna fámennis. Í mörgum mjög fámennum skólum eru foreldrafélög en ekki foreldraráð. Þar gegna foreldrafélög oft hlutverki foreldraráðs að einhverju leyti en ætti í raun að vera öfugt, þ.e. foreldraráð sjái um hlutverk foreldrafélags. Fólk þarf að gera sér grein fyrir að í fámennum skólum megi sameina þetta.

Aðrar athugasemd Heimilis og skóla við 16. grein laganna.

Ákvæði um foreldraráð eru rýr í grunnskólalögum og fyrirhugaðar breytingar bæta litlu þar um. Sbr. niðurstöður nýlegrar könnunar menntamálaráðuneytis á starfsemi foreldraráða er full þörf á sérstakri reglugerð um hlutverk foreldraráða þar sem m.a. kæmi fram hvernig skuli staðið að kosningu foreldra í foreldraráð, útlitun á starfssviði ráðanna, tillögur um starfshætti og tillaga um þóknun fyrir störf í ráðunum.

Þörf fyrir reglugerð um hlutverk foreldraráða er einnig brýn í ljósi fyrirhugaðra breytinga um aukinn stuðning sveitarfélaga við sjálfstæða skóla og almennt auknar áherslur innan sveitarfélaga á aukið faglegt og rekstrarlegt sjálfstæði skóla. Með þessu færast starfsemin fjær pólitísku valdi og sveitarstjórnnum. Það sem skortir þó er virkt aðhald með starfseminni en rannsóknir hafa sýnt að sveitastjórnir hafa ekki virkt aðhald með starfsemi skóla. Til að hægt sé að feta áfram á þessari leið til aukins sjálfstæðis er mikilvægt að hugað verði að þætti foreldra í virku aðhaldi, sem og stofnun skólastjórna.

Lagt er til að menntamálaráðherra útfæri hlutverk foreldraráða í reglugerð að höfðu samráði við Samband íslenskra sveitarfélaga og samtökin Heimili og skóla.

10. gr.

Hér ætti að vera ákvæði um *rýmislykil vegna skólahúsnaðis*, þ.e. viðmið um stærðir. Lágmarks- og hámarksfjöldi nemenda í bekkjardeild hefur verið afnuminn hjá flestum sveitarfélögum en spurning er hvort tekið sé tillit til stærðar skólastofu/heimasvæða þegar fjöldi nemenda í bekk/hópum er ákvarðaður.

12.gr.

Samtökin telja það ekki vera til bóta að taka út ákvæði um aðstoðarskólastjóra. Ef fækka á stjórnendum í skóla um einn, á hverjum lendir þá sú vinna sem viðkomandi hefur sinnt? Með auknu rekstrarlegu forræði skólastjórnenda hefur þróun víða verið í þá átt að aðstoðarskólastjórar sjá um faglegt starf, matsmál, forföll sem og agamál þar sem starf skólastjóra er orðið svo viðamikilið og rekstur stór hluti af því. Einnig kemur fram í nýrri setningu í málsgreininni að ákveða skuli hver úr hópi fastra starfsmanna skuli annast skólastjórn í forföllum. Þarna eru ekki gerðar neinar faglegar kröfur til viðkomandi sem við teljum ekki eðlilegt.

F.h. Heimilis og skóla

Elín Thorarensen

Elín Thorarensen
framkvæmdastjóri

